ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΝΡΥ ΝΤΕΎΦΟΡΖ

ΣΩΠΑ, ΚΑΡΔΙΑ ΜΟΥ, ΣΩΠΑ!

Πρὶν ἀπὸ λίγην ὥρα εἶδα μιὰ παλιὰ μου φίλη, τὴ δεσποινίδα Τασσάρ. Σὲ σᾶς τοὺς σημερινοὺς τὸ ὄνομα αὐτὸ δὲν λέει τίποτε. Πρέπει νὰ ξέρετε, ὅμως, ὅτι ἡ δεσποινὶς Τασσὰρ ἐδῶ καὶ τριάντα χρόνια ἦταν ἡ καλλιτέχνις τῆς μόδας. Αὐτή, μὲ τὴν σᾶν ἀηδονιοῦ φωνή της εἶχε δημιουργήσει τὰ ὡραιότερα ἀργὰ βάλς στὶς ὡραιότερες ὅπερες, ποὺ εἶχαν ξετρελλάνει τὴν περασμένη γενεά.

Ἀλλοίμονο, ὅμως! Ὁ καιρὸς ποὺ πέρασε στὸ ἀναμεταξὺ εἶχε κάνει τὸ κακό του θαῦμα. Τὰ φτερά τοῦ ἀηδονιοῦ μαδήθηκαν. Ἐβάσταξε, ὅμως, λίγο ἡ φωνή, μόνο ποὺ εἶχε ἀδυνατίσει ἀρκετά. Ἔτσι μποροῦσε κανεὶς νὰ τὴν ἀκούῃ εὐχάριστα ἀκόμα, φθάνει νὰ μὴν τραβοῦσε πολὺ ψηλὰ ἡ φωνή της, ἀλλὰ νὰ κρατιόταν στὶς χαμηλὲς νότες.

Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ πῶ, βέβαια, πὼς ἡ δυστυχισμένη γυναίκα λησμονήθηκε γρήγορα. Ὁ καλλιτέχνης τῶχει αὐτὸ τὸ κακό. Δὲν ξετρελλαίνει γιὰ πάντα. Μπορεῖ νὰ ἀποκτήσῃ δημοτικότητα μεγάλη,—ἀλλοίμονο, μὲ πόση δυσκολία!— τὴ χάνει, ὅμως, εὔκολα πολύ, ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα του, κάποτε καὶ πρὶν ἔλθῃ ἀκόμα. Ὁ κόσμος γίνεται σκληρὸς γιὰ κεῖνες ποὺ τὸ πρόσωπό τους μαραίνεται γρήγορα καὶ τὶς ἀφήνει λησμονημένες στὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Τότε ζοῦν κι' ἐκεῖνες παραπεταμένες σὲ μιὰ γωνιά.

Αὐτὸ συνέβη καὶ μὲ τὴ δεσποινίδα Τασσάρ. Ὕστερ' ἀπὸ θριάμβους ἓξ-ἑπτὰ ἐτῶν, ἄλλη θριαμβεύτρια πῆρε τὴ θέσι της κι' αὐτὴ ἐμπῆκε στὴ σκιά, γνώρισε ὅλες τὶς δυστυχίες, ἡ ὁποῖες συνοδεύουν τὴν καινούργια κατάστασι ἑνὸς καλλιτεχνικοῦ ἄστρου ποὺ ἔσβυσε γιὰ πάντα.

Αὐτὴ τὴν ἐπωνυμία δὲν τῆς τὴ δίνω ἐγώ. Τὴν ἔδωκε ἡ ἴδια στὸν ἑαυτό της σὲ μιὰ στιγμὴ μελαγχολίας. Εὐτυχῶς δὲ γέμισε ἀπὸ πικρία ἡ καρδιά της. Ἐπῆρε ἀπ' ἐναντίας γρήγορα τὴν ἀπόφασι πὼς εἶχε γιὰ καλὰ λησμονηθῆ, ἐσυμβιβάστηκε μὲ τὴν καινούργια της χωρὶς ἀπαιτήσεις θέσι καὶ δὲν παραπονιόταν σὲ κανέναν.

Νά, ὅμως, ποὺ ξαφνικὰ ἦλθε πρὶν ἀπὸ λίγη ὥρα ἡ δεσποινὶς Τασσὰρ στὸ σπίτι μου γιὰ νὰ μοῦ διηγηθῆ τὴν περίεργη περιπέτεια ποὺ τῆς συνέβη.

— Φανταστεῖτε, ἀγαπητέ μου, μοῦπε, πῶς ξεφύτρωσε στὰ καλὰ καθούμενα μπροστά μου ἕνας ἐρωτευμένος,—γιὰ νᾶμαι, δηλαδή, στὴν κυριολεξία ἕνας παλιὸς ἐρωτευμένος—ποὺ μοῦ ἔπεσε ὄχι ἀπὸ τὰ σύννεφα ὅπως λένε, ἀλλὰ κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὸ Μαρόκον, ὅπου δὲν ξέρω κι' ἐγὼ τί δουλειὰ κάνει.

«Αὐτό, βέβαια, μ' ἐκολάκευσε πολύ. Στὴν ἡλικία μου ποῦ νὰ ἐπερίμενε κανεὶς τέτοια τύχη! Ὁ ἐρωτευμένος μου, ἄλλωστε, εἶνε θέλοντας καὶ μὴ πλατωνικός...

»Τὸν λένε Ζάν. Ἡ καθυστερημένη ἐξομολόγησίς του μοῦ ἦλθε χάρις στὸν ἀσύρματο. Καὶ τὴν λέω καθυστερημένη, γιατὶ καταλαβαίνεις, βέβαια, φίλε μου, πὼς δὲν τὸν ἐνδιαφέρει ἡ σημερινὴ γυναίκα ἀλλὰ ἡ παλιά, ἡ νέα, δηλαδή, κι' ὡραία.

»Τὶ σημαίνει, ὅμως; Δὲν εἶνε ντροπή μου, νὰ σοῦ πῶ, πὼς ἡ αἰσθηματικὴ αὐτὴ περιπέτεια μ' ἐκολάκευσε λίγο καὶ μὲ συγκίνησε περισσότερο.

»Θὰ ἔχῃς μάθει βέβαια, πὼς γιὰ νὰ ἐξασφαλίσω τὴ ζωή μου ὑπέγραψα συμβόλαιο μὲ μιὰν ἐπιχείρησι κονσέρτων γιὰ τὸν ἀσύρματο. Ἂς εἶνε καλὰ ποὺ θυμήθηκαν πὼς εἶχα ἄλλοτε μιὰ καλὴ φήμη καὶ δέχτηκαν νὰ ψάλλω κάθε μέρα διάφορα κομμάτια ἐμπρὸς στὸ μεγάφωνο. Ἐφρόντισαν, ἐννοεῖται, νὰ μοῦ διαλέγουν τὰ πειὸ εὔκολα καὶ γι' αὐτὸ τοὺς εὐχαριστῶ πολύ.

»Ἡ ἐμφάνισις αὐτὴ τῆς φωνῆς μου καὶ τοῦ ὀνόματος μου στὸν ἀσύρματο εἶχε μιὰ περίεργη συνέπεια. Πρὶν ἀπὸ λίγο καιρὸ ἔλαβα ἀπὸ τὸ βάθη τοῦ Μαρόκου μιὰν ἐπιστολὴ γεμάτη ἐνθουσιώδη λόγια ἀπὸ ἕναν κύριο ποὺ ὑπεγράφετο Ζάν.

»Ὁ κύριος αὐτὸς μοῦ ἐξομολογεῖτο, ὅτι ἐδῶ καὶ τριάντα χρόνια —πόσο γρήγορα περνάει ὁ καιρός, ἀλήθεια! σᾶν χθεσινὴ ἀκόμα μοῦ φαίνεται ἡ ἐποχὴ τῶν θριάμβων μου!—τοῦ εἶχα προξενήσει τεραστίαν ἐντύπωσι.

»Ἦταν πολὺ νέος τότε ὁ καϋμένος ὁ κύριος Ζὰν καὶ δὲν εἶχε τολμήσει νὰ μοῦ ἐμπιστευθῆ τὰ ἀληθινά του αἰσθήματα. Εἶχε μείνει ὅμως, πάντα ὁ ἐνθουσιώδης θαυμαστής μου κι' ἀργότερα, ὅσο κι' ἂν περνούσανε τὰ χρόνια, δὲν εἶχε ξεχάσει τ' ὄνομά μου...

»Τὸ ὄνομά μου αὐτὸ τὸ εἶδε ὁ καϋμένος μιὰ μέρα στὰ προγράμματα τῶν συναυλιῶν τοῦ Ἀσυρμάτου. Ἐφρόντισε τότε κι' ἀγόρασε ἐπίτηδες γιὰ χάρι μου ἕνα μηχάνημα «ραδιὸ» καὶ στὴν ἐρημιὰ ἐκείνη τῆς Ἀφρικῆς, ποὺ ζῇ, εἶχε τὴν εὐτυχία νὰ μὲ ἀκούῃ κι' ἔτσι ξύπνησε πάλι μέσα τουτὸ παλιὸ ναρκωμένο, ἀπ' τὸ χρόνο, αἴσθημα.

»Στὸ γράμμα ποὺ μοῦστειλε, μοῦ θύμιζε κάποιο βάλς ποὺ εἶχα τραγουδήσει ἄλλοτε στὰ θέατρα. Μοῦ ὑπενθύμιζε ἀκόμα, πὼς τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἐφοροῦσα ἕνα φόρεμα ἀπὸ ρὸζ μουσελίνα μὲ γιρλάντες λευκῶν λουλουδιῶν.

»Τὰ θυμήθηκα κι' ἐγώ, ἀλήθεια, ὅλα. Τὸ βάλς ἐκεῖνο ἐλεγόταν «Σώπα καρδιά μου, σώπα». Τὰ λόγια του δὲν εἶχαν καὶ μεγάλη σημασία, εἶχε ὅμως, μιὰ ὑπέροχη μουσική!

»Ὁ καλός μου ὁ ἐρωτευμένος μὲ ἐξώρκιζε νὰ τραγουδήσω ἄλλη μιὰ φορὰ στὸ ραδιόφωνο τὸ «Σώπα, καρδιά μου, σώπα» γιὰ νὰ δοκιμάσῃ τὶς παλιές του συγκινήσεις καὶ νὰ μ' ἀγαπήσῃ περισσότερο.

»Πίστεψέ με, φίλε μου, ἂν θέλῃς. Ἡ τόλμη του αὐτὴ δὲν μοῦ ἐπροξένησε τὴν παραμικρὴ δυσαρέσκεια. Ἀπ' ἐναντίας, μάλιστα, μ' εὐχαρίστησε τόσο πολύ, ὥστε πῆγα στὸ διευθυντὴ τῶν συναυλιῶν καὶ τοῦ εἶπα:

—» Συγνώμη, κύριε, ἀλλὰ θὰ ἤθελα νὰ τραγουδήσω μιὰ μέρα τὸ «Σώπα καρδιά μου» βάλς ἀργό.

»— Εἴσαστε τρελλή, μοῦ εἶπε ὁ διευθυντής.

»— Γιατί, παρακαλῶ;

»— Γιὰ ἄλλα κομμάτια σᾶς ἔχω πάρει, μοῦ φαίνεται. Ἐκεῖνο ποὺ χρειάζεται γιὰ τὰ προγράμματά μας, εἶνε ἡ κλασσικὴ μουσική!

»— Τὸ τραγοῦδι αὐτό, ὅμως, ἦταν μιὰ παλιὰ μεγάλη μου ἐπιτυχία στὸ θέατρο...

»— Καὶ τί μὲ νοιάζει ἐμένα;

»Ὁ διευθυντὴς δὲν ἐννοοῦσε νὰ ὑποχωρήσῃ. Τότε κ' ἐγὼ ἐσκέφθηκα νὰ καταφύγω σ' ἕνα κόλπο. Συνεννοήθηκα μὲ τὸ μουσικὸ ποὺ συνώδευε τὰ τραγούδια μου, αὐτὸς δέχθηκε νὰ γίνῃ συνένοχός μου κι' ἐκαιροφυλακτήσαμε νὰ βροῦμε μιὰ βραδυὰ ποὺ δὲν θὰ ἦταν παρὼν ὁ διευθυντής μας.

» Εὐτυχῶς ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δὲν παρευρίσκετο σ' ὅλες τὶς συναυλίες μας. Ἔτσι ἕνα βράδυ ποὺ εἴμαστε μονάχοι, ἀφοῦ ἐτραγούδησα τὸ κομμάτι ποὺ ἦταν σημειωμένο στὸ πρόγραμμα, ὁ μουσικὸς σηκώθηκε καὶ εἶπε στὸ μεγάφωνο:

»— Ἡ δεσποινὶς Τασσὰρ θὰ λάβῃ τὴν τιμὴν νὰ τραγουδήσῃ τώρα ἐκτὸς προγράμματος τὸ γνωστὸν ἀργὸν βάλς «Σώπα, καρδιά μου, σώπα!»

»Κι' ἐγὼ ἐτραγούδησα... Ἐτραγούδησα τὸ φημισμένο αὐτὸ κομμάτι ποὺ τὸ ἄκουσαν χιλιάδες καὶ χιλιάδες κόσμου, ἐνῶ ἐγὼ τὸ ἐτραγουδοῦσα τώρα γιὰ ἕναν μόνο, τὸν παλιό μου θαυμαστή.

»Κι' ὅταν ἐτελείωσε τὸ τραγοῦδι μου, εἶπα μὲ μιὰ φωνὴ διακριτική, μὲ τρόπο ποὺ ὅλος ὁ κόσμος, ἔξω ἀπὸ ἕναν, νὰ νομίσῃ ὅτι τὰ λόγια ἀπηυθύνοντο στὸ μουσικό:

— Μερσί, κύριε Ζάν, μερσί!»

Ἡ δεσποινὶς Τασσὰρ στάθηκε καὶ μὲ κύτταξε σὰν δειλὸ κορίτσι. Δυὸ δάκρυα εἶχαν λάμψει στὰ μάτια της ποὺ τὰ αὐλόκωναν ρυτίδες, ὄχι ὅμως, ἀποκρουστικές. Ἔπειτα ἀφοῦ τὰ σκούπισε μὲ τὸ μαντηλάκι της, ἐπρόσθεσε:

— Καθὼς βλέπεις, φίλε μου, ἡ ἐρωτική μου περιπέτεια εἶνε πολὺ ἁπλῆ. Ὤ, βέβαια, δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ εἶνε αἰσθηματικὸς στὴν ἡλικία μου. Ὅταν, ὅμως, μιὰ γυναίκα ἔχει τὴν τύχη νὰ μπορῇ νὰ χρησιμοποιῇ τὸ ραδιόφωνο γιὰ νὰ συνεννοῆται μ' ἐκείνους ποὺ τὴν θαυμάζουν, δὲν πρέπει νὰ χάνῃ αὐτὴ τὴν εὐκαιρία!

Ἀνρὺ ντὲ Φόρζ

ΤΑ ΑΛΥΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΞΑΝΘΕΣ Ἢ ΜΕΛΑΧΡΟΙΝΕΣ;

Ποιὲς εἶνε ὡραιότερες; Ἢ ξανθὲς ἢ ἡ μελαχροινές;

Τὸ ζήτημα αὐτὸ παραμένει ἄλυτο πάντοτε. Γιὰ τὴ διαφορὰ ποὺ ὑπάρχει ἀνάμεσα ἀπὸ τὶς δύο αὐτὲς ὠμορφιὲς εἶνε σχετικὸ καὶ τὸ ἀκόλουθο ἀνέκδοτο τοῦ Γάλλου ποιητοῦ Φοντενέλ.

Ἦταν ἑκατὸ χρόνων πειὰ καὶ μιὰ μέρα συζητοῦσε μὲ κάποια νεαρὰ μαρκησία ξανθή.

— Δὲν νομίζετε, κυρία, ὅτι καὶ ἡ ἡμέρα εἶνε ἐξ ἴσου ὤμορφη μὲ τὴ νύχτα;

— Ναί, ἀπάντησε ἡ μαρκησία. Ἡ ὠμορφιὰ τῆς ἡμέρας μοιάζει μὲ τὴν ξανθὴ ὠμορφιά, ποὺ ἀκτινοβολεῖ ἴσως πειὸ πολύ. Ἡ ὠμορφιὰ τῆς νύχτας, ὅμως, μοιάζει μὲ τὴ μελαχροινὴ ὠμορφιὰ ποὺ εἶνε πειὸ πικάντικη!

— Ἔχετε πολὺ μεγάλη γενναιοφροσύνη, εἶπε ἀμέσως ὁ Φοντενέλ, ἀφοῦ δίνετε μεγαλείτερη σημασία στὶς μελαχροινὲς ἐνῶ δὲν εἴσαστε μελαχροινή. Εἶνε, ὅμως, ἀλήθεια πὼς ἡ ἡμέρα πρέπει νὰ θεωρεῖται πάντα ὡς τὸ ὡραιότερο πρᾶγμα τῆς Φύσεως.

—Ἡ ὠμορφιὰ δὲν σημαίνει τίποτε ἄμα συγκινεῖ, ἀπάντησε ἡ μαρκησία. Ὁμολογῆστε πὼς τὴν ἡμέρα δὲν θὰ μπορούσατε ποτὲ νὰ κάνετε τόσο ὤμορφες ὀνειροπολήσεις σὰν κ' ἐκεῖνη ποὺ σᾶς παρέσυρε ἐμπρὸς στὴν ὤμορφη αὐτὴ τὴ νύχτα ἐδῶ καὶ λίγην ὥρα!

—Συμφωνῶ, εἶπε τότε ὁ Φοντενέλ. Ἐπιμένω, ὅμως, πὼς μιὰ ξανθὴ σὰν καὶ σᾶς θὰ μὲ ἔκανε νὰ ὀνειροπολῶ περισσότερο τὴν πειὸ θεία νύχτα μὲ τὴ μελαχροινὴ ὠμορφιά της!

Καὶ τὸ ζήτημα μένει πάντα ἄλυτο.